

Conceptul economiei circulare. Ciclul de viață al produselor

Pentru a ne asigura că viitoarele generații vor trăi și ele într-un mod durabil, resursele naturale ale Pământului, trebuie utilizate într-un ritm în care există posibilitatea ca acestea să se poată reface.

Modul în care producem și consumăm, contribuie la crearea multor probleme de mediu, existente în prezent, iar printre acestea putem enumera: poluarea, epuizarea resurselor naturale, încălzirea globală, precum și pierderea biodiversității.

Calitatea vieții noastre, precum și creșterea de natură economică, depind de consumul raționalizat al resurselor disponibile, de modul de gestionare a deșeurilor, care trebuie realizat prin metode și procedee ce nu poluează mediul și nu pun în pericol sănătatea populației, totodată deșeurile fiind abordate ca o resursă de *materie primă secundară*.

Din momentul revoluției industriale, omenirea a abordat o **economie tradițională liniară**, în care resursele naturale și energiile înglobate în materii prime și produsele finite sunt aruncate, mai devreme sau mai târziu, afectând tot mai mult mediul ambiant.

Acest tip de economie se bazează pe principiul ”**produce-folosește-aruncă**”.

Ceea ce rămâne după folosire, este considerat deșeu, ajungând cele mai dese ori la depozitul de deșeuri, în loc ca părțile din materiale să fie reutilizate în alte scopuri.

Deja de multi ani, în cercurile decizionale europene și mondiale se vehiculează un concept, care abia acum începe să capete vizibilitatea și atenția cuvenită: **economia circulară**.

Ce este Economia circulară?

Economia circulară- este o economie care produce **zero deșeuri**, deoarece deșeul este abordat ca materie primă.

Este o paradigmă nouă, conform căreia, un circuit economic în care, încă din faza de **design**, totul se proiectează în așa fel încât ceea ce intră într-un produs sau proces, se încadrează în două categorii:

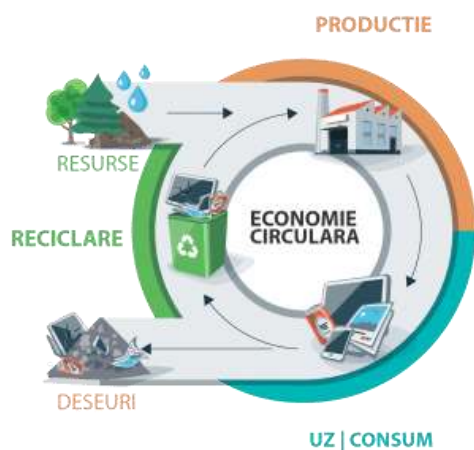
- fie este o componentă biodegradabilă;
- fie este o componentă cu 100% potențial de reciclare.

Economia circulară este diferită de modelul economic tradițional și consumerist, care urmează o singură tendință **cumpăr-consum-arunc**.

Definiția de economie circulară se referă la modelul economic în care:

- valoarea produselor și a materialelor este menținută cât mai mult posibil;
- deșeurile și utilizarea resurselor sunt reduse la minimum;
- atunci când un produs ajunge la sfârșitul duratei sale de viață, acesta este folosit din nou pentru a crea o valoare suplimentară.

Economia circulară este un model de producție și consum care implică **partajarea, reutilizarea, repararea, renovarea și reciclarea materialelor** și produselor existente cât mai mult posibil.

Fiecare produs poate traversa un ciclu de viață **liniar sau circular**.

Vizualizează materialul video propus: **Povestea sticlelor din plastic**.

<https://www.youtube.com/watch?v=6x1NyWPPB8>

După cum ați observat, calea parcursă de recipientele de plastic, depinde de decizia fiecăruia dintre noi.

Recipientul nr. 1 și nr. 2 au avut un traseu liniar de viață, iar Recipientul nr. 3 – un traseu circular de viață, prin reciclare i s-a oferit o altă șansă la viață, iar deșeul, în acest caz, a servit drept materie primă secundară.

Știați că?

- Fabricile de mase plastice din întreaga lume folosesc în prezent circa 8% din petrolul global pentru produsele lor;
- Plasticul ucide anual mai multe animale decât orice alt prădător;
- Producția unei sticle de plastic necesită mai multă apă decât poate ea apoi să susțină;
- 40% din plastic, este fabricat pentru a fi utilizat la ambalarea produselor;
- Reciclarea unei tone de plastic, poate economisi până la 7.500 de litri de petrol;
- Ajuns în corpul uman, microplasticul poate fi vinovat de afectarea sistemului imunitar, poate provoca boli de infertilitate sau ale aparatului auditiv.

Acest studiu de caz, se referă la materialele plastice, dar această situație este similară pentru majoritatea produselor.

Sfârșitul ciclului de viață al unui produs este determinat de comportamentul consumatorului, de proprietățile funcționale și ecologice ale acestuia:

- posibilitatea de reutilizare în scopuri primare și/sau secundare;
- posibilitatea de reciclare;
- posibilitatea de incinerare cu sau fără recuperarea energiei;
- posibilitatea de depozitare la depozitul deșeurilor.

Toți cei implicați în lanțul valoric al unui produs/serviciu, contribuie **la reducerea impactului asupra mediului.**

În primul rând **producătorii**, deoarece ei sunt responsabili de impactul rezultat în urma obținerii de materii prime, materiale și produse dar, totodată și **consumatorii** în perioada de utilizare.

Fiți responsabili, ajutați deșeurile să ia calea corectă de viață!

Rețineți!

Orice produs are **ciclul său de viață**, iar eficiența sa, prevede optimizarea și echilibrarea aspectelor energetice, materiale, de ambalare, chimice, biologice și de prelucrare a deșeurilor.

Astfel, într-o economie circulară se evidențiază mai multe direcții de eficiență ecologică:

- reducerea consumurilor de materiale;
- reducerea consumurilor energetice;
- reducerea materialelor toxice;
- creșterea reciclabilității materialelor;

- dezvoltarea resurselor regenerabile;
- creșterea durabilității produselor și serviciilor.

Rețineți!

De ce trebuie să trecem la o economie circulară?

Populația lumii crește și, odată cu ea, crește și cererea de materii prime, iar cantitatea disponibilă de materii prime esențiale este limitată.

În plus, extracția și utilizarea de materii prime au un impact major asupra mediului, acestea măresc consumul de energie și emisiile de CO₂.

O utilizare mai inteligentă a materiilor prime poate reduce emisiile de CO₂.

Care este importanța economiei circulare?

Economia circulară urmărește să reducă la minimum deșeurile și să extindă ciclul de viață al unui produs.

Atunci când produsul ajunge la sfârșitul ciclului său de viață, într-o economie circulară se păstrează materialele cât mai mult timp posibil.

Beneficiile economiei circulare

Implementarea modelului de economie circulară ar putea aduce anumite beneficii, cum ar fi:

- Reduce impactul negativ al producției asupra mediului;
- Crește rata de reciclare și reutilizare a deșeurilor;
- Ajută la reducerea gazelor cu efect de seră;
- Reduce costurile de energie;
- Promovează conservarea resurselor naturale;

- Stimulează inovarea și crește competitivitatea companiilor.

Pentru a reduce problemele specifice producției de bunuri, inclusiv generarea de deșeuri, companiile sunt încurajate să realizeze trecerea de la *modelul de economie liniară spre economia circulară (buclă închisă)*.

Principiile economiei circulare, se referă la reducerea consumului de energie, apă, materii prime și materiale utilizate, pentru fabricarea unui produs.

Știați că?

Republica Moldova, având un *Program Național de promovare a economiei verzi*, face primii pași în direcția promovării economiei circulare. Fiind țară preponderent importatoare de materii prime și bunuri pentru consum, este necesar ca fiecare cetățean să se implice în dezvoltarea sistemului de recuperare a ceea ce generăm, prin gestionarea corectă a deșeurilor și consumul rațional al produselor și serviciilor.

De asemenea, a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova Nr. 592 din 27-11-2019 *Programul de ecologizare a întreprinderilor mici și mijlocii*, ce încurajează întreprinderile mici și mijlocii (ÎMM) să adopte practici de afaceri mai prietenoase mediului ambiant, totodată promovând principiile unei economii circulare.

Rețineți!

Economia liniară actuală a expus resursele noastre naturale la o exploatare severă, pentru a îndeplini cerințele populației în creștere de-a lungul anilor.

Odată cu evoluția economiei circulare, sunt proiectate modele pentru a conserva mediul și resursele naturale, satisfăcând în același timp nevoile populației în creștere.